

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ ศรีลังกาและอินเดีย
๑๖ - ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๘
[ตอนที่ ๑ จุดเริ่มต้นของการเดินทาง]

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ ศรีลังกาและอินเดีย
๑๖ - ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๘
[ตอนที่ ๑ จุดเริ่มต้นของการเดินทาง]

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

www.dhammadhome.com

ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหาร
วณเขตต์ ประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา และคณะชมรม
บ้านธัมมะ มศพ. ได้เดินทางไปยังประเทศศรีลังกาและอินเดีย อนึ่ง ท่านอาจารย์สุจินต์
บริหารวณเขตต์ ได้เดินทางไปยังประเทศศรีลังกาค่อนหน้านี้แล้ว ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม
เพื่อสนทนาธรรมตามคำเชิญของคุณ Kevin Phong นักศึกษาปริญญาเอกชาว
เวียดนามที่กำลังศึกษาอยู่ ณ สถาบันศึกษาบาลีและพุทธศาสตร์กัลยาณี กรุงโคลอมโบ
ประเทศศรีลังกา

การเดินทางไปยังประเทศศรีลังกาและอินเดียของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ และคณะ แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มด้วยกัน กลุ่มแรกเป็นคณะของท่านอาจารย์ที่เดินทางไปล่วงหน้าพร้อมกับคุณนีน่า วันกอร์คคอม คุณโจโนธาน คุณซาร่าห์ แอบบอท และท่านอื่นๆ จำนวน ๑๗ ท่าน เพื่อไปสนทนาธรรมภาคภาษาอังกฤษ ตามคำเชิญของคุณ Kevin Phong ตั้งแต่เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ส่วนคณะที่ ๒ มีจำนวนราว ๔๐ ท่าน เดินทางไปเพียงที่ประเทศศรีลังกา ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๐

ตุลาคม และกลุ่มที่ ๓ คือกลุ่มสุดท้าย จำนวน ๑๐๐ ท่าน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ข้าพเจ้าเดินทางร่วมไปด้วยนี้ เดินทางไปพร้อมกับสองกลุ่มดังกล่าวข้างต้น ในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ณ โรงแรม Gateway Hotel Airport Garden กรุงโคลอมโบ ประเทศศรีลังกา โดยกลุ่มที่ ๒ จะเดินทางกลับประเทศไทยก่อน ในวันที่ ๒๐ ตุลาคม ส่วนคณะของท่านอาจารย์และคณะของข้าพเจ้า จะเดินทางต่อไปยังเมือง Munnar รัฐ Kerala ประเทศอินเดีย และเดินทางกลับประเทศไทยในวันที่ ๒๕ ตุลาคม

อย่างที่ข้าพเจ้าได้เคยกราบเรียนปรารภท่านทั้งหลายบ่อย ๆ ว่า กระหู่ ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ข้าพเจ้าจัดทำขึ้นนี้ เป็นไปเพื่อการบันทึกภาพและความธรรมะ ที่ท่านอาจารย์เดินทางไปในสถานที่ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แก่ท่านที่สนใจและเห็นคุณค่าของพระธรรมเป็นสำคัญ ภาพต่าง ๆ ที่นำมาประกอบ ย่อมเปรียบเสมือนเครื่องปรุง ซึ่งย่อมมีหลากหลายไปตามเหตุ ตามปัจจัย ทั้งยังแสดงให้เห็นถึงความเป็นปกติ ตามความเป็นจริงของชีวิตของผู้ศึกษาธรรม ที่ยังเป็นไปกับกับ รูป รส กลิ่น เสียง เป็นปกติ เป็นธรรมดา เพราะเหตุว่ายังเป็นปุถุชนผู้หนาไปด้วยกิเลสด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น ต่างกันก็แต่เพียงความเข้าใจพระธรรม จากการที่ได้ฟัง ได้สะสมมา สำหรับผู้ที่ไม่ได้ฟัง ไม่ได้สดับพระธรรมที่ถูกต้อง ตามที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าได้มีพระมหากรุณาแสดงไว้ ชีวิตของผู้ไม่เคยฟัง ไม่เคยสดับพระธรรมที่ทรงแสดง ย่อมเป็นไปกับกับรูป รส กลิ่น เสียง ฯลฯ ด้วย

ความเห็นผิด ด้วยความคิดผิด ด้วยความยึดถือ ติดข้อง เพราะความไม่รู้ ด้วยความเป็นเรา เป็นตัว เป็นตน คน สัตว์ ไม่รู้แม้เพียงลักษณะเดียวว่า ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ในแต่ละขณะของชีวิตนั้น แท้ที่จริงแล้ว เป็นแต่เพียง ธาตุ หรือ ธรรม ที่เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย หาได้มีตัว มีตน มีคน มีสัตว์ แต่ประการใดไม่ เป็นแต่เพียงสิ่งที่มีจริง ๆ ที่เกิดขึ้น

เพราะเหตุปัจจัย แล้วดับไป สิ้นไป ในทุก ๆ ขณะ ตามที่ได้ทรงตรัสรู้ และมีพระมหากรุณาแสดงและมีผู้ที่ได้ประจักษ์แจ้งในสภาวะธรรมนั้น เป็นอริยสาวก ผู้รู้ตาม มากมายนับไม่ถ้วนในอดีต

นี่เป็นสิ่งที่สำคัญและมีค่าที่สุดในชีวิต ที่ได้เกิดมาแล้วมีโอกาสได้ฟัง ได้สะสมความเข้าใจไป จนกว่าจะรู้ความจริงอย่างที่ทรงแสดงนั้นได้ ด้วยปัญญาที่เจริญขึ้น ๆ จนสมบูรณ์พร้อมในวันหนึ่ง ไม่ว่าจะอีกกี่หมื่น ก็แสนกี่ปี ด้วยความเป็นอนัตตา และจากการสะสมความเข้าใจ คือ ปัญญา ไปทีละเล็กทีละน้อย ในทุก ๆ ขณะนี้เอง หากไม่มีวันนี้ที่เริ่มสะสมความเข้าใจจากการมีโอกาสได้ยินได้ฟังพระธรรม มีความอดทนและความเพียรอย่างยิ่ง ที่จะฟังและเข้าใจสิ่งที่ได้ฟังนั้น แล้ว ๆ เล่า ๆ บ่อย ๆ เนือง ๆ วันที่จะรู้แจ้งความจริงตามที่พระองค์ทรงแสดง ย่อมมีไม่ได้แน่นอน ย่อมเป็นผู้ที่เวียนว่ายอยู่ในสังสารวัฏ วนอยู่ในสุขและทุกข์ทั้งปวง ไม่พ้นไปจากกองของกิเลส ที่รังแต่จะนำความทุกข์มาให้โดยไม่รู้จบไม่รู้สิ้น จากความไม่รู้ความจริงของสิ่งที่มีจริง ๆ ที่กำลังปรากฏในขณะนั้นนั่นเอง

อันดับต่อไป ขออนุญาตนำความการสนทนาธรรมบางตอน เมื่อช่วงเช้าของวันที่ ๑๘ ตุลาคม ณ โรงแรม Aliya Resort เมืองอนุราธปุระ มาเพื่อทุกท่านได้พิจารณาเพื่อประโยชน์แก่ตน ตามสมควรแก่กาล อนึ่ง ท่านเปรียบเทียบการเริ่มฟังพระธรรมทุกครั้ง เป็นการเริ่มต้นใหม่ทุกครั้งที่ได้ฟัง การเดินทางก็เช่นกัน ทุกขณะนี้ เป็นการเดินทางไปของตา หู จมูก ลิ้น กาย และ ใจ แล้ว ๆ เล่า ๆ ไม่รู้เบื้องต้น เบื้องปลายว่าจะจบลงในวันใดหรือไม่? หรือจะวนเวียนไปเช่นนี้ไม่รู้จบ เป็นต่อของวิญญูะ เพราะอวิชชา ความไม่รู้

"จุดเริ่มต้นของการเดินทาง" ในครั้งนี้ก็เช่นกัน ประโยชน์สูงสุดในการเดินทาง คือ ความเข้าใจพระธรรม และ ความดี คือ กุศลทุกประการ ที่ควรมี ควรสะสม และควรเจริญขึ้นในทุกคน ตามอภัยาศัยที่ได้สะสมมา จึงเป็นผู้ที่ถามตนเองโดยบ่อยว่า วันนี้ เริ่มต้นเดินทางที่จะฟังและสะสมสิ่งที่มีค่าที่สุดในชีวิตนั้น แม้เพียงเล็กน้อย นิดหน่อย หรือยัง?

ท่านอาจารย์ :

คะ ก่อนอื่นจะได้ไม่เสียเวลา ก็ต้องขอโทษก่อนคะ ที่ช้า เพราะเหตุว่า เรามาร่วมตามสบาย ๆ แล้วก็สนทนากัน เพื่อที่จะได้เป็นพุทธบูชา เพราะว่า โอกาสที่เราจะได้สนทนาธรรม สำหรับการเดินทางคราวนี้ ก็ไม่มาก เพราะว่า เต็มวันเลย ที่เราจะต้องเดินทาง โอกาสที่จะได้ฟังธรรมะก็น้อย

แต่ว่า ถึงอย่างไรก็ตาม สำหรับดิฉันและทุกคน ที่ได้ฟังธรรมะแล้ว ก็รู้สึกว่า ขณะที่ประเสริฐที่สุดในชีวิต จะไม่มีอะไรเท่ากับได้เข้าใจธรรมะ เพราะว่าเป็นโอกาสที่หายากจริง ๆ ถ้าได้ฟังข้อความจากพระไตรปิฎก เหมือนกับเต่าในมหาสมุทร แล้วก็มีแอกหรือมีบ่วงสำหรับจะคล้องคอ อยู่สี่ทิศ และลมก็พัดไปพัดมา เตี้ยวทิศเหนือเตี้ยวทิศใต้ กว่าเต่าจะขึ้นมาสวมคอเข้าไปในแอกได้

...หมายความว่า ในสังสารวัฏเราเกิดมาแล้วนานเท่าไร และเราจะต้องเกิดต่อไปอีกนานเท่าไร โดยไม่รู้ว่ จาก คนนี้ที่เป็นอย่างนี้ แล้วจะไปเป็นอะไร? เป็นได้หมดเลย งู ก็ได้ ปลาก็ได้ นกก็ได้ เทวดาก็ได้ แล้วแต่กรรม ซึ่งขณะนี้ พร้อมที่จะให้ผล ทันทีที่จิตขณะสุดท้ายดับ ก็จะมีภพภูมิ ซึ่งกรรมหนึ่งพร้อมที่จะให้ผล โดยการที่ว่า รวบรวม ประมวลมาซึ่งกรรมอื่น ๆ เพราะกรรมมีมาก กรรมเดียว ให้ผลไม่ได้ ต้องมีหลาย ๆ กรรมที่สะสมมา ทำให้แต่ละ คนเกิดมา ขณะแรกที่เกิด จิตเจตสิก รูปที่ เกิด ยังไม่เป็น เราเลย ยังไม่เป็นอะไรทั้งสิ้น ยังไม่เป็นนก เป็นงู เป็นคน เป็นใคร แต่จากการที่กรรมที่ได้ทำแล้ว ก็จะทำให้ผลสืบ ต่อไป ก็ทำให้ เมื่อเกิดแล้ว ก็จะต้องดำรงความเป็นอย่าง นี้ไป จนกว่าจะถึงขณะสุดท้ายของชาตินี้

เพราะฉะนั้น โอกาสที่ดีที่สุด ก็คือว่า ได้มีโอกาสเข้าใจ ธรรมะ สำหรับคนใหม่มากก็คงจะไม่ได้เข้าใจว่า แต่ละคำ ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง มีความลึกซึ้งอย่างยิ่ง และคำของพระองค์ ต้องไม่เหมือนคำของคนอื่น แม้แต่ คำที่เราเคยได้ยินมาก่อนแต่เราก็ไม่ได้เข้าใจคำนั้น เช่น โอกาส หรือ ขณะที่ประเสริฐที่สุดที่ในขณะนี้ในชาตินี้เป็น อย่างนี้ แล้วมีโอกาสได้เข้าใจธรรมะ แค่ธรรมะคำเดียว

คำเดียวของแต่ละคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ลึกซึ้ง
อย่างยิ่ง เพราะว่า ถ้าไม่ฟังจะไม่รู้เลยว่า ธรรมะ
หมายความว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่มีจริง ๆ เดียวนี้ ทุกอย่าง
หมดเลย ไม่เว้นเลย สิ่งหนึ่งสิ่งใดก็ตามที่มีจริง ๆ สิ่งนั้น
ภาษาบาลีใช้คำว่า "ธรรมะ"...

...เพราะฉะนั้น ถ้าศึกษาธรรมะ ฟังธรรมะ ฟังพระธรรมที่
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ก็คือว่า จากการที่เราเกิด
มาแล้วไม่รู้ความจริง ทุกวัน ว่าอะไร ก็หมดไปแต่ละวัน
เราก็เริ่มที่จะได้ฟังและเข้าใจความหมายของคำว่า
ธรรมะ คือ สิ่งที่มีจริง สิ่งที่มีจริงทุกคำจะเป็นของใคร
ไม่ได้ เพราะบอกว่า สิ่งที่มีจริง ก็ต้องเป็นสิ่งที่มีจริง แต่
เราอาจจะบอกว่าเราเห็น เราได้ยิน เรากำลังนั่งอยู่ที่นี่
ก่อนจะได้ฟังธรรมะ คิดอย่างนี้ แต่พอฟังธรรมะ ความ
ละเอียดซึ่งประมาทไม่ได้เลยสักคำ ธรรมะ คือ สิ่งที่มีจริง
คนที่ไม่เคยฟังมาก่อน ลองหาสิ ว่าสิ่งที่มีจริงเดี๋ยวนี้
กำลังมีจริง ๆ คือ อะไรบ้าง? ถ้าไม่เคยฟังมานักไม่ออก
เลย...

...แต่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสถึงสิ่งที่มีจริง แต่ละหนึ่ง ไม่ปะปนกันเลย แล้วก็ละเอียดมากด้วย เกินกว่าที่ใครจะสามารถไตร่ตรอง หรือว่า คิดขึ้นมาเองได้ เพราะเหตุว่าขณะนี้ "เห็น" มีจริง ๆ ดูธรรมดามากเลย เกิดมาแล้วก็ต้องเห็น แต่ "เห็น" นี้แหละ เป็นสิ่งที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญพระบารมีนาน จนกระทั่งตรัสรู้ได้ ว่าขณะนี้ "เห็น" เกิดขึ้นและ "เห็น" ดับไป ค่อย ๆ ฟังจนกระทั่งรู้ว่า สิ่งที่มีจริงทั้งหมด พระพุทธเจ้าตรัสไว้ให้เราค่อย ๆ พิจารณาไตร่ตรอง จนกระทั่งเข้าใจจริง ๆ ว่า สิ่งที่มีจริงขณะนี้ จากไม่เห็น แล้วก็เกิดเห็น แล้วก็มืออย่างอื่น ได้ยิน ซึ่งไม่ใช่เห็น ก็แสดงว่าเห็นต้องดับไป...

...เพราะฉะนั้น ชีวิตก็คือว่า มีสิ่งที่มีเกิดขึ้น โดยไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใครเลยทั้งสิ้น แต่เมื่อมีปัจจัยที่จะให้เกิดขึ้น ก็ต้องเกิด ไม่ให้เกิดก็ไม่ได้ เกิดแล้วไม่ให้ดับไป ก็ไม่ได้ นี่คือโอกาสที่จะได้รู้ความจริงของสิ่งที่กำลังมีในขณะนี้ จนกว่าจะรู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า ทรงแสดงความจริงของสิ่งที่มีจริงแต่ละหนึ่ง ละเอียดยิ่ง เพื่อให้มีความเข้าใจถูกต้องว่า ไม่มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งเที่ยง

ยังยืน มีแต่สิ่งซึ่ง เกิดแล้วก็ดับ สืบต่อ เร็วจนกระทั่งไม่มีใครสามารถที่จะรู้ได้ ว่าขณะนี้ ถ้าฟังแล้วจะเริ่มเข้าใจขึ้นจริง ๆ ว่า แม้แต่กำลังเห็นขณะนี้ก็ใช้คำว่า ไม่เที่ยงหมายความว่า ไม่ยั่งยืน เกิดขึ้นแล้วก็ดับไป แล้วก็ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชา ทำให้ค่อย ๆ ละ ความติดข้องในสิ่งที่มี ว่าเป็นเรา เพราะเหตุว่า ถ้าเป็นเราก็ต้องมีเราที่ยั่งยืน แต่เพราะไม่ใช่เรา เพียงแต่เกิดขึ้นแล้วก็ดับไปอยู่เรื่อย ๆ เพราะฉะนั้น จากเกิดก็ต้องสู่การตาย ไม่มีใครเลยซึ่งเกิดแล้วไม่ตาย แต่ถ้าฟังพระธรรมต่อไป ความตายเป็นธรรมดา เพราะเหมือนหลับ ขณะหลับก็ไม่ว่าเราเป็นใคร? อยู่ที่ไหน? ชื่ออะไร? พอตื่นก็เห็นฟ้าบ้าง เห็นเมฆบ้าง เห็นคนบ้าง เห็นน้ำบ้าง แต่ตอนหลับ ไม่มีอะไรเลยทั้งสิ้น...

...เพราะฉะนั้น ขณะที่ตาย เหมือนขณะที่หลับ เหมือนขณะที่เกิด คือ ไม่มีอะไรปรากฏ จากโลกนี้ก็ไปอีกโลกหนึ่งทันที เหมือนกับยังไม่ตาย จากหลับก็ตื่นขึ้น พอตื่นขึ้นก็มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดปรากฏ ยังคงเป็นโลกนี้ แต่ถ้าถึงเวลาที่สิ้นสุดกรรมที่จะให้ผลในความเป็นบุคคลนี้ ไม่ต้องห่วงใย ไม่ต้องกังวลเลย เหมือนทุกวันที่เราหลับ และพอตื่นขึ้นก็อีกโลกหนึ่ง หมดความเป็นบุคคลนี้โดยสิ้นเชิง...

...เพราะฉะนั้น ระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่ในชาตินี้ ยังไม่ถึง
 ขณะนั้น สิ่งที่ดีที่สุดก็คือ "ความดี, คนดี" เพราะเหตุว่า
 เราก็เห็นโทษของความไม่ดี อกุศลทั้งหลาย แม้แต่ว่า ยัง
 ไม่จากโลกนี้ไปก็ ถูกไฟไหม้บ้าง ถูกน้ำท่วมบ้าง เป็นโรค
 เป็นภัยต่าง ๆ ทรัพย์สมบัติสูญหาย ร่างกายป่วยไข้ต่าง ๆ
 เหล่านี้ ไม่มีใครทำให้เลย ไม่มีใครสามารถที่จะทำอะไร
 ให้ใครได้ แต่ต้องเป็นบุคคลนั่นเอง ที่ฟังธรรมะแล้วก็มี
 ความเห็นที่ถูกต้อง รู้ว่าเกิดมาแล้วต้องจากโลกนี้ไป จะ
 ทำความชั่วทำไม? เพราะว่า ไม่มีคนอื่นได้รับผลนอกจาก
 ตัวเอง!!!...

...แต่ความชั่วทั้งหมด มาจากความไม่รู้ความจริงของสิ่งที่
 กำลังปรากฏ จึงทำให้ยึด ติดข้องว่าเป็นเรา พอเป็นเรา
 แล้วก็ เราต้องการความสุข ต้องการ แสวงหาทุกสิ่งทุก
 อย่าง ที่น่าพอใจ ที่อยากได้ แต่ลืมความจริง ได้มา
 เพื่อที่จะเสียไป มีใครบ้าง ที่ได้มาแล้วไม่เสียไป ได้ชาตินี้
 มาเป็นคนนี้ ก็ต้องสูญเสียความเป็นบุคคลนี้ไป

เพราะฉะนั้น สิ่งอื่นนี้ เล็กน้อยเหลือเกิน ไม่ว่าจะเห็น เห็น
 หมดแล้ว ได้ยิน ได้ยินหมดแล้ว สิ่งที่สวยงาม ที่อยากได้
 เสร็จแล้วก็ได้มา ก็เบื่อแล้ว เกาแล้ว ทิ้งแล้ว หรืออะไรก็

ตามแต่ แต่สิ่งที่จะติดตามไป คือ กุศลและอกุศล ทุก
ขณะ มีสิ่งที่ปรากฏให้เห็น ถ้าไม่มีคำสอนของพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า ก็จะมีเพี้ยนไปกับสิ่งที่เกิด ปรากฏ
ให้เห็น แต่หาว่าไม่รู้ ว่า เพี้ยนเพี้ยนขณะใด อกุศลไม่ใช่เรา
กำลังติดข้อง กำลังเพี้ยน...

...ทั้งชาติที่เพี้ยนไปในความสุขต่าง ๆ ก็คือความติด
ข้องที่กำลังสะสมเพิ่มขึ้น ๆ จนกระทั่งถึงชาติต่อไป ก็
หนาแน่นมากขึ้น จากอดีตที่ผ่านมา จนเป็นขณะนี้ ก็รู้ตัวได้
เลย เราติดข้องแค่ไหน? เพราะอะไร? เพราะว่าเราเคย
พอใจในสิ่งที่ปรากฏทางตา ชาติก่อนเคยพอใจ แต่เดี๋ยวนี้
เราก็ไม่มีสิ่งที่เราพอใจในชาติก่อนเหลือเลย แต่เรามี
ความติดข้อง สะสมอยู่ในจิต เพิ่มขึ้น

เพราะฉะนั้น สิ่งที่ได้ไปจากชาติหนึ่ง ชาติหนึ่ง ก็คือ กิเลส
โลภะบ้าง โทสะบ้าง โมหะบ้าง จนกว่าจะถึงขณะที่ มี
โอกาสได้ฟังพระธรรม ซึ่งด้วยพระมหากรุณาที่ตรัสรู้
ความจริงก็เห็นว่า สัตว์โลก ก็ต้องเป็นอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ
แล้วใครจะเลือกได้ ชาติไหนจะสุขแค่ไหน ชาติไหนจะ
ทุกข์แค่ไหน จะลำบากแค่ไหน ก็ติดข้อง ไม่มีการที่จะ
สามารถออกไปพ้นจากการที่จะต้องเกิดแก่เจ็บตาย ทุก
ชาติ จนกว่าจะมีการได้ฟังพระธรรม...

...แต่ว่า กว่าจะได้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงบำเพ็ญพระบารมี ยิ่งด้วยพระปัญญาถึงสี่แสนขัณทีกัป เพราะฉะนั้น ขณะที่ทรงตรัสรู้ สภาพธรรมะปรากฏ ไม่มีสักคำ แต่เป็นความจริงเดี๋ยวนี้ที่ไม่มีการที่ติดข้องหรือความไม่รู้ปิดกั้นได้อีกต่อไป เพราะฉะนั้น ความจริงก็คือสภาพธรรมะขณะนี้กำลังเกิดดับเป็นอย่างนี้ แต่พระมหากุณดาที่ทรงบำเพ็ญพระบารมี เพื่อที่จะอนุเคราะห์คนอื่น ก็ทำให้ เมื่อถึงเวลาที่จะแสดงพระธรรม จากการที่ได้ทรงตรัสรู้ คำทั้งหมดแต่ละคำ ด้วยพระมหากุณดาแสดงความจริง ละเอียดยิ่ง เพราะรู้ว่า เพียงได้ฟังครั้งแรก ๆ ไม่มีใครสามารถที่จะเข้าใจธรรมะได้ แต่อาศัยที่ว่าเป็นผู้ที่มิสัจจะบารมี รู้ว่า ความจริง คือ เดี่ยวนี้!!! เพราะฉะนั้น ถ้าไม่เข้าใจความจริงของสิ่งที่กำลังมีเดี๋ยวนี้ ก็ไม่มีทางที่จะรู้ความจริงใด ๆ ได้เลยทั้งสิ้น...

...เมื่อเข้าใจอย่างนี้ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เรื่อง ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เรื่อง "เห็น" เรื่อง "ได้ยิน" เรื่อง "สุข" เรื่อง "ทุกข์" ทั้งหมดเดี๋ยวนี ก็จะทำให้ผู้นั้นมั่นคงในสัจจะ ว่า ความจริงเป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้น จะรู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็ต่อเมื่อ ได้ฟังคำของพระองค์ ที่ทรงแสดงให้ เกิดความเห็นถูก ความเข้าใจถูก ในสิ่งที่มีจริง ๆ ในขณะนี้...

...การบูชาพระรัตนตรัย ไม่ใช่เพียงด้วยดอกไม้ ธูปเทียน เครื่องสักการะ เพราะพระองค์ไม่ได้ทรงประสงค์ที่จะ บำเพ็ญบารมี ให้คนเอาดอกไม้ธูปเทียน มาสักการะบูชา เท่านั้นตามอริยาศัย แต่ประโยชน์สูงสุด คือ ทรงบำเพ็ญพระบารมี เพื่อให้เขาได้ฟังธรรมะ ได้เข้าใจความจริง เหมือนอย่างที่เราได้ทรงตรัสรู้แล้ว เพราะนี่คือสัจจะ ความจริง ซึ่งขณะก่อน ไม่เหลือแล้ว ขณะต่อไป ยังไม่มาถึง เพราะฉะนั้น จะหวังรอขณะไหนที่จะเข้าใจธรรมะ? ไม่มีรอเลย เกิดแล้วดับไปอยู่เรื่อย ๆ

ขณะนี้ที่กำลังฟังนี้แหละ ที่กำลังเป็นบารมีที่จะทำให้เริ่ม ได้เข้าใจความจริงของธรรมะเพิ่มขึ้น ถ้ามีความมั่นคงในความจริงนี้ อริยฐานบารมี อริยฐาน ไม่ได้หมายความว่า ไปไหว้กราบขออะไรจากใคร ขอได้หรือ? แม้แต่มารดา ซึ่ง บุตรกำลังเจ็บหนัก อยากจะเจ็บแทน ป่วยไข้แทน ก็ทำ

ไม่ได้ อยากจะตายแทนก็ทำไม่ได้ เพราะว่าแต่ละคน เป็นแต่ละหนึ่งธรรมะ ไม่ใช่หนึ่งคน หนึ่งธรรมะ "เห็น" เป็นหนึ่ง "ได้ยิน" เป็นหนึ่ง "คิด" เป็นหนึ่ง "สุข" เป็นหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นและดับไปเร็วมาก แต่พระปัญญาคุณก็สามารถที่จะรู้ความจริง จนกระทั่งเห็นความยากยิ่งของการที่ใครจะเข้าใจธรรมะ...

...เพราะฉะนั้น ผู้ที่ได้มีความอดทน ขันติบารมี รู้ว่า ถ้าไม่ฟังต่อไป แล้วเราจะเข้าใจได้อย่างไร? เพียงแค่นี้ วันนี้ก็ยากแล้ว แต่ก็มีจริง ๆ เห็นก็มีจริง เกิดจริง ดับจริง ตอนหลับไม่มีเห็น ได้ยินก็มีจริง สุข ทุกข์ ก็มีจริง เมื่อความจริงนี้ไม่สามารถที่จะรู้ได้ด้วยตัวเอง ก็ฟังพระธรรม ซึ่งการฟังและการเข้าใจ ที่ละเล็กทีละน้อย ก็จะเป็นปัจจัยสามารถที่จะเข้าใจเห็น ที่กำลังเกิดดับ โดยความเป็นอนัตตา ไม่ใช่เรา แต่เป็นความเข้าใจถูก ความเห็นถูก ซึ่งยากยิ่งที่มีโอกาสจะได้ฟัง เพราะว่าชีวิตมนุษย์นี้สั้น จากโลกนี้ไปแล้ว ไม่ได้ฟังอีกเลยก็ได้!!!

เพราะฉะนั้น ที่สำคัญที่สุด ที่พระผู้มีพระภาคฯ ทรงบำเพ็ญพระบารมี อนุเคราะห์ให้เราได้มีโอกาสได้ยินได้ฟังคำ ก็เป็นการบูชาต่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างสูงสุด ที่จะฟังด้วยความเคารพว่า ยากแต่จริง สามารถที่จะค่อย ๆ เข้าใจได้ และเป็นเรื่องของการละ ไม่ใช่เป็นเรื่อง

ของความติดขัด ตรงกันข้าม ถ้าความไม่รู้และติดขัด ก็ทำให้เฟลิดเฟลิด เป็นไปในสังสารวัฏ แต่ถ้าเป็นปัญญา รู้จริง ๆ จะติดขัดหรือ? ในเมื่อไม่มีเรา มีแต่ธรรมะแต่ละหนึ่ง จะใช้คำว่าธาตุก็ได้ ใครเปลี่ยนแปลงลักษณะนั้นไม่ได้เลย แสดงความจริงอยู่แล้ว ว่าเห็นเป็นเห็น ได้ยินเป็นได้ยิน คิดเป็นคิด แล้วยังยึดถือว่าเป็นเรา เพราะความไม่รู้...

...เพราะฉะนั้น จากความไม่รู้เลย ก็ค่อย ๆ ได้มีโอกาสได้ ยินได้ฟังพระธรรม ซึ่งกุศลนี้ก็จะ เป็นปัจจัย ไม่ว่าจะเกิดเมื่อไหร่ ที่ไหน ก็คิดถึงเต้าที่อยู่ในมหาสมุทร แล้วก็บ่วงคล้องคอที่จะ แล้วแต่จะไปถูกลมที่ไหนพัดไป ให้ได้เข้าไปอยู่ในบ่วงนั้น นี่ก็เป็นเรื่องซึ่งทุกคน กำลังมีโอกาส

เพราะฉะนั้น ธรรมะ เป็นเรื่องลึกซึ้ง ฟัง และมีอะไรก็... ธรรมะมีคำตอบ เพราะว่าพระผู้มีพระภาคฯ ทรงตรัสรู้ความจริง ไม่ใช่ว่า นั่นเป็นทางโลก นี่เป็นทางธรรม แต่ให้รู้ว่า แม้แต่ทุกคำ เช่นคำว่า "โลก" ก็มีคำตอบในพระพุทธศาสนา ในคำสอนของพระพุทธเจ้า โลก คือ อะไร เพราะฉะนั้น ถ้ามีอะไรสงสัย และคิดว่าจะทำให้เข้าใจสิ่งที่มีจริง ที่เป็นคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็สนทนาแบบกันเอง สบาย ๆ ค่ะ...

ภาพ Lobby ของโรงแรม Gateway Hotel Airport Garden กรุงเทพมหานคร
ประเทศศรีลังกา กลางดึกของคืนวันที่ ๑๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุก ๆ ท่านครับ

